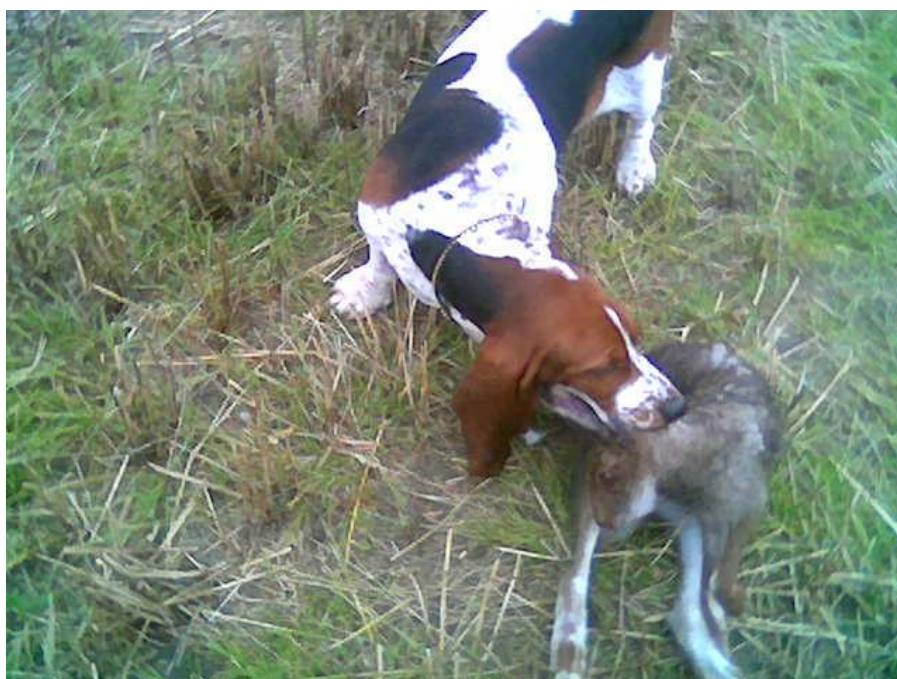

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS)

for

Basset Hound

Versjon 1

Gyldig t.o.m. [Dato]

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning	4
Generelt.....	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	4
Overordnet mål for rasen.....	4
Rasens populasjon.....	4
Populasjonsstørrelse.....	4
Gjennomsnittlig kullstørrelse.....	5
Effektiv populasjonsstørrelse	5
Innavlsgrad	6
Bruk av avlsdyr.....	6
Innhenting av avlsmateriale fra andre land.....	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	6
Prioritering og strategi for å nå målene	6
Helse.....	7
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	7
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	7
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	8
Prioritering og strategi for å nå målene	8
Mentalitet og bruksegenskaper	9
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	9
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	9
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	9
Prioritering og strategi for å nå målene	9
Atferd	10
Atferdsproblemer	10
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	10
Prioritering og strategi for å nå målene	10
Eksteriør.....	10
Eksteriørbedømmelser.....	10
Overdrevne eksteriørtrekk.....	11

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	11
Prioritering og strategi for å nå målene	11
Oppsummering.....	11
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	12
Plan for videre arbeid i klubben.....	12

Innledning

Vi i klubben og raserådet har brukt mye tid på å sammenfatte dokumentet RAS for Basset Hound. Det er et svært aktuelt dokument som bevitner det som vi i årene fremover må jobbe mot og for, samt påpeker de bra tingene ved denne rasen. Vi har som alle andre raser utfordringer og raserådet ønsker svært gjerne å få tilbakemelding på dokumentet slik at dokumentet er så aktuelt og nyttig som det bør være til en hver tid. Innføringen av BSI (Breed Specific Instructions) og dens konsekvenser, vil bli tatt med i RAS når dette foreligger og er et faktum.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

I 1866 ble de to første eksemplarene av rasen basset artisien normand importert til England fra Frankrike. Hundene het Basset og Belle, og i 1867 ble de foreldre til det første kullet av rasen i England. Everett Millais Begynte sitt første oppdrett med en fransk hann kalt Model, fra Grev le Couteux de Canteleu. Model ble første gang stilt ut i 1875, men det var en samtidig hund – Fino de Paris, også den fra Couteux – som kom til å utgjøre grunnlaget for den engelske rasen basset hound. Det ble gjennomført utstrakt innavl med Fino de Paris og hans avkom, noe som førte til at rasen etter tjue år var i heller tvilsom forfatning («canine imbecilles», ifølge Mr. Millais). I 1892 besluttet Mr. Millais at rasen hadde behov for helt nytt blod, og det var da den mye omtalte innkryssningen med blodhund fant sted. Millais skapte den rasen vi i dag kjenner som basset hound med resultatet fra denne kryssningen. Hensikten med denne kryssningen, i tillegg til å tilføre nytt arvemateriale, var å få fram en langsomt drivende hund med de aller beste sporegenskaper. Førsøket var vellykket, og rasen ble raskt etablert i England. Rasens fremste bruksområde i hjemlandet har vært som drivende jakthund på hare og kanin, da som packhound. Basset hound følges av jegere til fots. Derfor er det viktig at hundene ikke driver for fort, i motsetning til raser som foxhound og harrier som følges av ryttere. I dag er basset hound en tallmessig stor rase i England, og det store flertallet av individene holdes som selskapshunder.

Først tidlig på 1960 tallet kom rasen til Norge. Årlig registreres det et sted mellom 30 og 60 individer. De aller fleste basset hounds i Norge holdes som rene selskapshunder, men et økende antall brukes til viltspor/ettersøk, og noen få brukes også som drivende hunder til hare – og rådyrjakt.

Overordnet mål for rasen

Å avle sunne hunder med rasestandarden som overordnet eksteriørt mål, som innehar de nødvendige fysiske og mentale egenskaper til å utføre de oppgavene de opprinnelig var tiltenkt.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Fra og med år 2000 til og med 2012 er det registrert 599 individer av rasen i Norge. Dersom man tar utgangspunkt i en gjennomsnittlig levealder på 10 år, vil et konservativt anslag tilsi en populasjonsstørrelse på mellom 550 og 600.

Gjennomsnittlig registreringstall pr. år i samme periode var 46,07, med en topp på 78 registrerte i 2007 og en bunn på 27 registrerte i 2001. Registreringstallene pr. år varierer noe mellom disse to ytterpunktene, men ligger vanligvis på gjennomsnitt +/- 10. Gjennomsnittlig registreringstall for de siste fem år ligger noe over gjennomsnittet for hele perioden (49,4 mot 46,07), men om dette er en vedvarende trend eller et midlertidig hopp gjenstår å se.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Gjennomsnittlig kullstørrelse ligger mellom 6 og 7. Dette ser ut til å være stabilt over tid.

Effektiv populasjonsstørrelse

Andelen av individer registrert i perioden 2002-2012 som er brukt i avlen:

I perioden 2002-2007 er dataene ikke fordelt på kjønn da det ikke foreligger tilstrekkelige data. For perioden 2008-2012 er dataene kjønnsfordelt. Andelen individer som er brukt opp mot totalt registreringstall er beskrevet som prosent.

År	Totalt registreringstall	Antall individer fra årsklassen brukt til avl	Prosent av registrerte individer
2002	43	11 (5 tisper, 6 hanner)	25,6
2003	36	9 (3 tisper, 6 hanner)	25
2004	40	9 (5 tisper, 4 hanner)	22,5
2005	53	9 (5 tisper, 4 hanner)	17
2006	40	10 (7 tisper, 3 hanner)	25
2007	78	10 (6 tisper, 4 hanner)	13

År	Tisper			Hanner			Totalt		
	Ant. reg	Ant. avlet	Prosent avlet	Ant. reg	Ant. avlet	Prosent avlet	Ant reg	Ant avlet	Prosent avlet
2002	21	3	14	27	3	11	48	6	12,5
2009	39	3	7,7	30	1	3,3	69	4	5,8
2010	23	1	4,3	15	1	6,7	38	2	5
2011	27	0	0	12	2	16,7	39	2	5,1

2012	26	0	0	27	0	0	53	0	0
------	----	---	---	----	---	---	----	---	---

Totalt er det registrert 527 hunder fra 2002 til 2012. Av disse er 72 brukt i avlen. Dette tilsvarer 13,7% av individene, noe som over tid vil gi et ganske snevert genetisk grunnlag i populasjonen. Det store antallet importert i avlen er nok hovedårsaken til at innavlsgraden er så vidt lav som den er.

Innavlsgrad

Gjennomsnittlig innavlsgrad 2008: 1,603. 2009: 1,355. 2010: 2,832. 2011: 1,611. 2012: 1,654

Gjennomsnittlig innavlsprosent for perioden: 1,810

Bruk av avlsdyr

De siste fem år (2008-2012) er det registrert 247 valper. Fem prosent av dette blir 12,35. Dette skulle tilsi at et individ ikke bør ha mer enn to kull etter seg, forutsatt en gjennomsnittlig kullstørrelse på mellom 6 og 7.

Gjennom studie av statistikk fra NKK er det kommet fram en del individer med betydelig flere avkom enn 5% av valper siste fem år.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Det store flertallet av importert innen rasen er hentet fra Storbritannia og Sverige. De senere årene er det også importert et ikke ubetydelig antall hunder fra Italia. Det er også benyttet en tispe fra Polen og det er tatt inn hunder fra Tjekkia og Belgia som ikke enda er benyttet. Samarbeidet på tvers av landegrensene fungerer svært bra. Siden 2008 har rundt en tredjedel av individene som er brukt i avlen vært importert. Og opp imot 50% av hannhundene som er benyttet, er importert.

Aktuelle samarbeidsland vil nok også i fremtiden i all hovedsak være Sverige – grunnet nærhet og lange tradisjoner for samarbeid – og Storbritannia som er rasens hjemland og i tillegg har en betydelig større populasjon av basset hound enn Norge og andre nærliggende europeiske land. Styrken til de svenske og britiske populasjonene er et større genetisk mangfold, da disse populasjonene er betydelig større enn den norske. Verden blir mindre og mindre og samarbeid blir enklere. Rom for variasjon og mangfold vokser stadig.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål: Utelukke individer med et uforholdsmessig høyt antall avkom fra videre avl.

Arbeide for at flere gode individer kommer inn i avlen, slik at det genetiske mangfoldet ikke forringes.

Beholde den forholdsvis lave innavlsgraden som tross alt finnes i rasen.

Fremme helse, dokumentere gode og potensielt dårlige forhold i rasen, utføre helseundersøkelser og kartlegge fremdrift ut i fra dette.

Prioritering og strategi for å nå målene

Raserådet bør komme med retningslinjer som utelukker «matadorer» fra hannhundliste/anbefalt paring.

Drive informasjonsarbeid overfor hound eiere slik at flere hunder blir stilt på utstilling og bruksprøver, for å få et bedre bilde av individer med kvaliteter som vil være fordelaktige i avlen.

Fortsette det gode samarbeidet med andre land for å få tilført nytt kvalitetsmateriale til avlen.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Det er i forhold til rasens utseende svært få helseplager hos basset hound. På grunn av dens anatomi er den allikevel predisponert for ulike lidelser så som ryggprolaps, øyebetennelser, ørebetennelser, hudlidelser og magedreining. Da det i skrivende stund ikke er gjennomført en grundig helseundersøkelse for rasen, er det vanskelig å sette nøyaktige tall på forekomsten av helseproblemer i rasen. Opplysningene under baserer seg på opplysninger fra oppdrettere med lang erfaring med rasen.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Det er per dags dato ingen pågående screeningundersøkelser eller helseprogrammer for rasen, og det har ikke vært gjennomført siden midten av 90 tallet.

I følge de opplysningene vi har fått er hud – og øyelidelser de hyppigst forekommende helseplagene hos basset hound. Videre nevnes det noen tilfeller av ryggprolaps, magedreining, immunsvikt, nyresvikt og kreft.

Vi har også sett mange basset hound med panosteit/valpehalte. Basset Hound er en stor og fortvoksende hund som lett kan få voksesmerter. Haltheten er ofte forbigående og det forsvinner med alderen. Mange hunder blir feildiagnostisert med ting som «short ulna» og i noen tilfeller har hunder også blitt feiloperert for dette.

En annen sykdom som har vært i rasen i mange år, som vi nå er svært obs på er PMDS; Persistent Mullerian Duct syndrome. Dette er en tilstand der hannhunder utvikler livmor. Det nedarves recessivt. I sommer ble det annonsert at en britisk hund som har svært mange avkom etter seg, også noen i Norge, har gitt hannvalper med livmor. Vi vet også om to-tre andre kombinasjoner som har gitt denne defekten i Norge tidligere. Det er viktig å påpeke at tispene i en kombinasjon også må være bærer for å gi et sykt avkom. I Holland har de et screening program som utelukker syke hanhunder fra avl, men tisper og bærende hanhunder oppdages ikke via dette.

Denne sykdommen har vært kjent hos dvergschnauzer i mange år, og forskere ved Baker Institute, Cornell University har utviklet en gentest som påviser tilstanden hos denne rasen. Arbeidet pågår med å utvikle en tilsvarende gentest for basset hound. Noe som viser seg å være svært vanskelig å få til, men arbeidet pågår.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det meldes om relativt få reproduksjonsproblemer i rasen. En gjenganger er at hannhunder kan – av anatomiske årsaker (korte bein) – være noe klønede under parringen. Det er også blitt rapportert om noen ganske få hannhunder som mangler testikler.

Hannhunder affisert av PMDS vil i mange tilfeller IKKE være sterile. Derfor er det svært viktig at vi finner en test som kan skille bærere, friske og syke fra hverandre. Tegn på at det kan være PMDS i et kull er blant annet kryptokisme (manglende testikler), unormalt små testikler og gjentakende urinveisinfeksjoner hos hanhund/hanvalp.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktig mål: Få et mer presist bilde av forekomsten av sykdom og helseproblemer hos rasen gjennom helseundersøkelse i samarbeid med Norges Veterinærhøgskole. Innen 1-2 år.

Langsiktig mål: Arbeide gjennom avlen for i størst mulig grad å minske forekomsten av sykdom og helseproblemer.

Opprette et screeningprogram, dersom en test blir mulig å finne for PMDS, for å avdekke bærere av recessivt sykdomsgen, for å få et klarere bilde av forekomsten av tilstanden i populasjonen, og begrense bruk av disse i avlen.

Kombinasjoner med stor sannsynlighet for PMDS (kjent bærer på begge sider av kombinasjonen) bør inntil det foreligger en test utelukkes i størst mulig grad

Prioritering og strategi for å nå målene

Gjennomføre en grundig helseundersøkelse i samarbeid med Norges Veterinærhøgskole.

Opprette screeningprogram for PMDS for avlsdyr.

Spre informasjon om PMDS.

Fortsette å arbeide for åpenhet rundt arvelige tilstander, og drive utdanning/opplysning ovenfor oppdrettere og hundeiere.

Utelukke hunder med hud/øye lidelser fra avl.

Gjennom avl fremme almen helse hos basset hound.

Hudproblemer skal ekskluderes fra avlen.

Sunne øyne uten medfødte feil er en selvklarhet innen avl.

Spre kunnskap om panosteit og andre lidelser hos rasen.

Mål/Prioritering reproduksjon:

Bibeholde god genetisk variasjon.

Ikke parre en tisse før hun er 24 mnd gammel

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Det er svært få norske basset hounds som er stilt på drevprøver (fire individer siden 1980), og det er gått så vidt lang tid siden sist at man ikke har hatt mulighet til å finne noen kritikk og dermed kan det ikke skrives noe om hva som er bra og hva som er mindre bra. Det som fremholdes fra eiere av rasen som bruker hundene sine som drivende hunder på hare- og rådyrjakt er at hundene utmerker seg som svært spornøye, både i søk og i los, og at hastighet på drevet er rolig og behagelig. Dessverre blir alt for få norske basset hounds brukt til jakt.

De senere årene har et økende antall basset hounds blitt stilt på blodsporprøve, og rasen har fått flere viltspor-championer. I tillegg er det et økende antall basset hounds som blir godkjente ettersøkshunder.

Da det ikke har vært noen tradisjon blant norske basset hound eiere for å mentalteste hundene sine, foreligger det heller ikke noen data for dette.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Under punktet **Adferd/temperament** i rasestandarden heter det: «*Stor utholdenhet under drivende jakt, har instinkt for å arbeide i flokk (pack). Har et dypt, klangfullt mål. Fredelig, aldri aggressiv eller sky. Hengiven.*»

Da så få norske basset hounds brukes til jakt er det vanskelig å si noe spesifikt om utholdenhet under jakt. Mer generelt kan det sies at siden den norske populasjonen av basset hound består av en noe lettere type enn det som er blitt fremelsket i noen andre land, er det rimelig å konkludere med at den fysiske utholdenheten er til stede. Da jakt med pack ikke har tradisjoner i Norge er det noe søkt å skulle beskrive norske basset hunders instinkter spesifikt i så måte. Det som kan sies på mer generelt grunnlag er at flertallet av basset hounds er fredelige og omgjengelige, både med andre hunder og mennesker. Dessverre finnes det også aggressive og sky individer, hvilket er svært utypisk for en packhund, men mer om det i avsnittet om atferd.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktig mål: Få flere basset hounds på drev- og sporprøver.

Langsiktig mål: Bevare rasens bruksegenskaper.

Prioritering og strategi for å nå målene

For å nå målet om flere hounds på bruksprøver bør man oppfordre oppdrettere og hundeeiere til å stille hunder på prøve. En strategi for å nå dette kan være å arrangere spor- og jaktprøvekurs.

Bevaring av rasens bruksegenskaper vil til en viss grad henge sammen med frekvensen av hounds stilt på bruksprøver. Bare gjennom dokumentasjon ved prøve er det mulig å få en objektiv vurdering av bruksegenskapene til eventuelle avlsdyr. Avlsrådet har vedtatt at i tillegg til hunder med topp premiering på utstilling, kan hunder med lavere premiegrad og premiering på bruksprøve være et kriterium for å stå på hannhundliste, evt. godkjent paring.

Atferd

Atferdsproblemer

Da det ennå ikke er gjennomført en grundig helse - og atferdsundersøkelse på rasen er det vanskelig å komme med konkrete tall på forekomsten av atferdsproblemer. De problemene som er innrapportert så langt er skyhet og generell aggressivitet – både overfor andre hunder og mennesker - og aggressivitet i forbindelse med mat. Det kan virke som frekvensen av problemhunder har vært økende de siste årene.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktig mål: Gjennomføre helse – og atferdsundersøkelse i samarbeid med Norges Veterinærhøgskole for å få et mer nøyaktig bilde av forekomsten av atferdsproblemer i rasen.

Langsiktig mål: Å arbeide gjennom avlen for i størst mulig grad å eliminere problematferd i rasen.

Prioritering og strategi for å nå målene

Gjennomføre helse – og atferdsundersøkelse.

Bruke resultatene av undersøkelsen i avlsrådets arbeid, og til å informere oppdrettere og hundeiere om konkret atferdsproblematikk i rasen.

Utelukke hunder med utypiske temperament fra avl.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Det som fremholdes som bra i eksteriørbedømmelser over tid er pelskvalitet og farge, rase – og kjønnstypiske hoder, godt ansatte ører, gode bevegelser og god overlinje. De senere årene ser man at sunne øyne, gode forbryst og ribbein fremmes mer. Dette kan ha en sammenheng med revisjonen av rasestandarden som kom i 2011.

Av mindre gode eksteriørtrekk som har blitt fremholdt over tid er svake overlinjer, for åpne blinkhinner, smalt forbryst, fremskutte skuldre, korte overarmer og deformerte brystkasser. De senere årene ser man et økende fokus på manglende markavstand, bittfeil/for smal underkjeve, for mye løst skinn (som en kuriositet kan det nevnes at før 2009 og «Pedigree

Dogs Exposed» hendte det fra tid til annen at dommeren ønsket mer skinn/skjørt på hundene).

Det er rimelig å anta at det økte fokuset på manglende markavstand og løst skinn de senere årene har en sammenheng med revisjonen av rasestandarden i 2011, og den tidligere nevnte dokumentarfilmen.

Overdrevne eksteriørtrekk

Basset hound er dessverre disponert for overdrevne eksteriørtrekk. I Norge har man heldigvis svært liten forekomst av individer med slike overdrivelser. Selv om få norske hounds brukes til jakt, har rasen blitt betraktet som en jakthundrase, og avlen har vært der etter. Overdrevne trekk som for lav bakkeklaring – som kan gi skader på undersiden og være hemmende for hunden under arbeid i terrenget – og overdrevne mengder løst skinn – som kan øke forekomsten av hudlidelser – ses dog fra tid til annen både i Norge og i andre land. Det kan se ut som at hunder med overdrevet mye skinn også er overrepresenterte ved tilfeller av magedreining.

Basset hound står på listen over raser som observeres med hensyn til risiko for overdrevne eksteriørtrekk. Områdene det fokuseres på er: «Hudfolds – og øyebetennelser pga. for rikelig hud og løse øyelokk. Gjentatte ørebetennelser som forverres av for lange/tunge ører. Bevegelsesforstyrrelser pga. for liten markavstand/for korte bein. Ryggglidelse som skiveprolaps. Testikler som slepes i bakken under bevegelse. Bevegelsesproblemer av andre årsaker enn for liten markavstand. Hudproblemer. Misforming av labber som gjør at tredeputer peker oppover. Kjølformet brystkasse, dvs. ikke jevnt buede ribben.»

Detter er grove feil i enhver rase, men som vi i liten grad har sett her i landet, foruten om kjølformet eller misdannet og kort brystkasse. Norsk bassetklubb har svart på disse påstandene ovenfor NKK også.

Andre eksteriørtrekk man bør være oppmerksom på og som er mer vanlig enn de over, er korte overarmer, fremskutte skuldre, dårlig vinklet bakpart, grunne/flate/korte brystkasser, vridde frambein og andre oppriktige defekter. Det har de siste par årene vært en tendens til at hunder med solid og korrekt anatomi og litt løst skinn har blitt tildelt lavere premiegrad enn hunder med dårlige vinkler og brystkasser, men med stram hud. Dette er en praksis som på sikt kan gi hunder med langt mer alvorlige helseplager enn hva man ser i rasen i dag.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Gjennomføre helseundersøkelse for å kunne se eventuelle sammenhenger mellom eksteriør og helseplager.

Få mer fokus på grunnleggende anatomi, og få klarere retningslinjer på hva som er rasetypisk eksteriørtrekk, og hva som er overdrivelser.

Prioritering og strategi for å nå målene

Gjennomføre helseundersøkelse i samarbeid med Norges Veterinærhøgskole.

Få på plass en norsk oversettelse av rasekompendiet, for bedre å kunne skolere dommere og oppdrettere.

Dersom raserådet mener at noe spesifikt i rasen bør tas mer hensyn til i eksteriørbedømmelsen, sendes en varsel om dette til alle autoriserte dommere på rasen som skal dømme i Norge. Dette skal da vektlegges i den grad klubben og raserådet mener er hensiktsmessig.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Få et mer presist bilde av forekomsten av sykdom og helseproblemer hos rasen gjennom helseundersøkelse i samarbeid med Norges Veterinærhøgskole. Innen 1 år.

Opprette et screeningprogram for PMDS for å avdekke bærere av recessivt sykdomsgen, for å få et klarere bilde av forekomsten av tilstanden i populasjonen, og begrense bruk av disse i avlen.

Arbeide gjennom avlen for i størst mulig grad å minske forekomsten av sykdom og helseproblemer.

Bevare rasens bruksegenskaper.

Å arbeide gjennom avlen for i størst mulig grad å eliminere problematferd i rasen.

Få mer fokus på grunnleggende anatomi, og få klarere retningslinjer på hva som er rasetypisk eksteriørtrekk, og hva som er overdrivelser.

Ha stort fokus på mentalitet og temperament.

Utarbeide en hanhund liste slik at raserådet har mer kontroll over hvilke individer som er tilgjengelige for avl og hva de nedarver. Også for å utelukke matadorer og dårlige nedarvere.

Plan for videre arbeid i klubben

Klubben og særlig raserådet må diskutere målene som er satt opp i RAS og gjøre det mulig å følge disse. De mål som er satt opp er mulige å nå og dette skal etterstrebtes. Planen er at når RAS igjen skal revideres er vi godt på vei og snart fremme ved det vi har satt opp.